

vršen, kakov je cela vrsta novih zakonov, posebej še onih, ki jih je sprejel »slavni« zakonodajni odbor minule konstituante, zato tudi ne bo šlo tako naglo, če bi ga hoteli izvajati. Poprej namreč mora biti izdelana še izvršilna naredba, odnosno pravilnik, izvršene morajo biti številne druge predpriprave, pa o vsem tem ni duha ne sluha in v ministrstvu za socijalno politiko so izjavili, da na uveljavljenje tega zakona še najmanj 2 leti niti misliti ni, ako se bo zamogel vobče izvajati. Edina predpriprava dosedaj je bil oni poziv okrajnih glavarstev. Da se temu občine upirajo, je več kot razumljivo, kajti nihče ne ve, kakšna bremena se ljudem hoče naložiti in ali se ne napravi kaj takega, kakor pri centraliziranih bolniških blagajnah za obrte in industrijske delavce ter za posle nepoljedelcev, kjer so razmeroma velika plačila, siromak pa v slučaju nesreče ne dobi primernih svot, ker jih požre centralizirana uprava, kjer je posebej cela tropa socijalističnih in demokratičnih agitatorjev in ne strokovnjakov-uradnikov! — Takšnih razmer in takšnih bremen se kmetje in njihovi odbori občin upravičeno bojijo in branijo.

3. Vsak gospodar in vsak delodajalec pa mora dobro vedeti, da ga vežejo tudi brez tega zavarovalnega zakona že določila poselskega reda v njegovem razmerju do posla ter mu nalago bremena. Vsakogar vežejo seveda tudi določbe civilno-pravnega reda, ki govore o odgovornosti gospodarja in podjetnika-delodajalca napram delojemalcem. Ravno te določbe in iz njih izvirajoče posledice silijo tudi k pametnemu zakonu o zavarovanju delojemalcov. O tem več spodaj!

Ali je zavarovanje potrebno in koristno.

V programu naše stranke in v programih vseh drugih strank je zahteva po splošnem zavarovanju za starost in onemoglost. Gotovo ne brez vzroka! Ljudje so tudi radi zavarovanja ne vznemirajo, temveč le zaradi načina, kako se zavarovanje izvede in zaradi bremen, ki jih nalaga.

Za vsacega kmetstva gospodarja pa je zavarovanje delavcev in poslov koristno. In kakor je koristno za poedinca, tako je koristno in potrebno za vse kmetsko življstvo; treba je le zavarovanje na pošten in pameten način izvesti, da ne nalaga novih, neznotnih bremen.

Naši kmetje se često ne zavedajo, kako oster meč visi nad njimi in kako težka plačila lahko zadenejo posameznika! Recimo: mlatilni stroj odtrga delavcu roko, posel ali delavec se prevzdigne pri dviganju težkih bremen, se poškoduje pri vožnji ali podiranju lesa, pada s kozolca ali škednja, poškoduje ga gospodarjeva žival in sto in sto takšnih slučajev: povsod je gospodar sedaj po obstoječih zakonih in predpisih odgovoren skoko in mora plačati zdravljenje. Spleta sreča za gospodarja je, ako takšen poškodovanec za sebe ne vrtljava vseh svojih pravic! Naravnost strašna breme na lahko doletijo posameznega gospodarja v takšnih slučajih in plačila za zavarovanje so napram temu le malenkost.

Dandanes skoraj ni hiše, ni gospodarskega poslopja in sploh stavb in zgradb pa tudi predmetov, ki bi ne bili zavarovani. In kateremu pametnemu človeku bi prišlo na um, da bi to odpravil?! In tako je tudi glede oseb: edino za visokost plačilnih obveznosti gre, ki ne morejo in ne smejo biti takšne, da našega posestnika ugonobijo ali v gospodarstvu ovirajo.

Vprašajte naše obč. predstojnike, koliko požrejo pri občinskih proračunih izdatki za takojmenovani srotinski sklad, za plačevanje stroškov po bolnišnicah, hiralnicah itd., pa boste videli, da že sedaj plačujete tam visoke »zavarovalnine«, čeravno to ni prava zava-

nebo te silne svetove, ki jih vlada in vodi. Ali ne bo močen dovolj, da bo pomagal in rešil peščico ubogih zemljanov, spravil njihovo usodo spet v pravi tir —?

Počasi so lezle zvezde navzgor, vedno počasnejše, simbolj so se oddaljevale od obzorca, nekaj časa so ne-premično visele sredi neba, se je zdelo, nato pa so veleničastno padale proti zatonu in izginjale druga za drugo pod obzorjem in na vzhodu je prvi hladni sivkasti mrak oznanjal, da se bliža jutro in potniksi so plašno zrli drug drugemu v obraz pri bledem svitu zore —.

Po dnevi jih je mučila vročina in žesa, po noči pa jih je nadlegoval nevzdržni mraz, ki je bil po hudi vročini tem neprijetnejši. Kajti dasi po dnevu pripeka solnce v puščavi neusmiljeno, nastopi vkljub temu kmalu po solnčnem zapadu mraz, ker se golo skalovje in pesek hitro ohladita.

Arabci seve, ki jim je puščava njihova domovina, se znajo zavarovati, — zavili so se v svoje gubaste, volnene burnuse in si povezni kapuce črez glave, izletniki pa, nevajeni takega potovanja, in ki sploh niso mislili nočevati v puščavi pod milim nebom, ti so prezebovali, da so jim zobje škrpali.

Najhuje je trpela gospodična Adams. Slabo je bila oblečena in stara je že tudi bila. Stephens je slekel suknjič in ji je ognil ramena.

Jezdil je poleg gospodične Sadie, poživčaval si je in na vso moč kazal dobro voljo, kot bi mu bila napravila gospodična Adams kdake kako uslugo, da se je obložila z njegovim suknjičem. Pa njegova dobra volja je bila vse preglasna, da bi je bil kdo resno verjal.

Toda vsaj toliko je bilo res, da je manj čutil mraz katerikoli v družbi, kajti v njegovem srcu je plamenel tisti ogenj, ki gori v človeških srcih, odkar se srečavajo ljudje na zemlji, in čudno čustvo veselja se je pomešalo med njegove grene ujetniške bridkosti, tako, da sam ni vedel, ali bi naj dogodek zadnjih ur imenoval največjo nesrečo ali največjo srečo svojega življenga.

Na krovu »Kleopatre« je vpričo Sadijine lepote, njeni duhovitosti in živahne dobre volje bridko čutil,

rovalnina, temveč so le izdatki, kateri sledijo iz zakona o domovinskih pravic! Ako bi bilo pravo zavarovanje, bi vse to odpadlo pri občinskih računih!

Beg v mesta.

Že pred vojsko so bile splošne tožbe, kako gre vse v mesta in industrijske kraje, sploh od kmetskega dela. To velja sedaj v še večji meri: delavci in posli se težko dobijo in se bodo s časoma še težje, ako bi videl oni, ki živi edino od dela svojih rok in nima premoženja, da lahko v mestu živi z manjšim trudem boljše, udobnejše in je za starost, onemoglost, za slučaj nesreče in bolezni bolj oskrbljen, kakor na deželi.

Saj so, hvala Bogu, tudi na deželi mnogi gospodarji, ki imajo deset in več let eno in isto družino, kjer dobi opešani svoj pošteni kot v starosti in onemoglosti, ali ravnotako jih je mnogo, kjer tega ni, ker je včasih sebčinost prevelika, včasih pa posestvo premajhno, da bi zamoglo prerediti ljudi brez dela. Sedaj se vzdržuje po mestih cela vrsta naprav ali popolnoma ali deloma iz davčnega denarja, pa pridejo te naprave večinoma v dobro le prebivalcem mest, plačujejo pa vsi: mestjani in deželani. Vidite, tukaj je vzrok bega v mesto in k industriji in če hočemo to predragačiti, ne bomo dosegli uspeha z zabavljanjem in starokopitnostjo, temveč le s pametno zaščito. Če je bilo mogoče kmetom v Nemčiji, na Danskem, v Belgiji in na Agleškem, deloma tudi na Češkem rešiti kmetijstvu v prid takšna vprašanja, ne da bi kmetijstvo propadlo, temveč, da se je dvignilo na najvišjo stopnjo, potem je mogoče to in mora se zgoditi tudi pri nas!

Proti raznim kužnim boleznim pri ljudeh in živini iščemo in najdemo sredstva, naše vinogradništvo smo postavili čisto na druge temelje, kakor so ga imeli naši očetje in praočetje, ker smo morali in nam jemanje ni pomagalo nič; ravnotako je z vprašanjimi, ki zadevajo razvoj ali zastoj ali hranje kmetskega stanu. Sredstvo za to, da bo na deželi dovolj delavcev in poslov je zavarovanje, to je po postavi zajamčena obskrba za starost, za onemoglost, za slučaj nesreče. — Kdor tega ne vidi, je slep in je škodljivec razvoja kmetijstva. On hoče kmetsko ljudstvo obsoditi na zapovrstjanje, hranje, umiranje, na delo v korist drugim stanovom in na škodo kmetskemu ljudstvu. Gre le, kakor sem opetovano naglasil za

način zavarovanja

in tukaj je treba z vso odločnostjo in vso jasnostjo povedati, da se ne sme naložiti novih težkih bremen, temveč pametno in smotreno urediti, kar v resnici že sedaj ljudje plačujejo, ne da bi dosegli s tem tisti hasek, ki bi ga lahko in kakor je potrebno. Doseči se mora, da bo vsak, kateri je celo življenje pošteno delal ali pa se pri delu prezgodaj poškodoval, imel zajamčen skromen, miren kotiček za slučaj starosti in onemoglosti ter nesreče. Nikdo ne sme in ne more zahtevati, da bi se dobremu delavcu in poslu godil, kakor svetopisemskemu Jobu na gnoju ali zapuščenemu psu za plotom! Ne gre pa tudi, da bi ljudje, ki imajo pravega krščanskega duna in človekoljubno srce, morali skrbeti za onemoglo onih grdih sebičnežev, ki izsesajo in izmogajo človeka, potem pa ga vržejo na cesto, češ: meni ne moreš več kupičiti premoženja, v nadlego mi boš, zato pa naj sedaj le drugi za tebe skrbijo!

Naši kmetje posestniki in naši občinski predstojniki ter odborniki se v polni meri zavedajo daleko-zaščitnosti tega vprašanja, oni hočejo tudi pošteno in pametno rešitev. Prihodnjih opisemo, kako so se lotili naši ljudje spodnjega Ptujskega polja, da s sistemom no-

da tekemu od Boga s tolkimi darovi oblagodarjenemu bitju on, suhoparni, redkobesedni, vsakdanji človek pač ne more mnogo pomeniti, da ga k večjemu pomiluje in iz usmiljenja trpi poleg sebe.

Toda tukaj sredi divje puščave, sredi nevarnosti je opazil, da jej vendarle ni čisto brezpomemben človek, da takemu od Boga s tolkimi darovi oblagodarjenemu išče pri njem pomoči in sveta. In našel je — in to je polnilo njegovo osamljeno, boječe srce z neznamen veseljem —, da se v njegovi okosteli, le na paragrafe in knjige navajeni zunanjih osebnosti nahaja človek, ki zna biti cel mož, mož, ki mu sme zaupati vsak, kdor potrebuje pomoči. To razkritje ga je tembolj razveselilo, ker je sredi svojega enoličnega življenga že popolnoma izgubil samozavest in postal boječ in plah človek, ki niti sam sebi ni zaupal.

Srce se mu je ogrelo pri tem razmišljanju, rahel ponos se mu je zbulil in še bolj dvignil njegovo samozavest. Zgrebil je življenje, dokler je bil mlad, — in sedaj, v pozni letih, se mu je razcvetela mladost, kakor se razcvetli pozabiljena cvetlica v žarkih lepe, tople jeseni —.

«Zdi se mi», je pravila Sadie z lahno trpkostjo v glasu, «da ste čisto zadovoljni s svojim položajem!»

«Tega bi ne trdil», je odgovoril, «ampak toliko je gotovo, da bi vas ne hotel zapustiti.»

Skoraj nežno je izrekel te besede in začudena ga je pogledala mlada Amerikanka, ki ni bila vajena nežnih čuvstev pri tem suhoparnem pisarniškem človeku.

«Bojim se, da sem bila hudobno dekle v svojem dosedanjem življenu», je odgovorila po kratkem molku. «Dobro mi je bilo in nikdar nisem mislila na tiste, ki so nesrečni. — Zelo mi je žal, da sem bila taka. — Če se kedaj vrnem, hočem biti boljša, — resnobna ženska.»

«Tudi jaz hočem biti boljši človek. — Mislim da zato nam je postal Bog tele preizkušnje, da nas poboljša. Poglejte, kako je nesreča razkrila in vzgojila čednosti v vseh naših prijateljih! Na primer polkovnik Cochrane! Na krovu »Kleopatre« se je zdel osaben,

vih kmetskih oskrbovalnic in hiralnic rešijo v lastnem delokrogu to važno vprašanje.

Liberalna posojilnica v celjskem Narodnem domu.

Celje, 15. maja 1928.

Pozor! Posojilnice v celjskem Narodnem domu ni več!

Načelstvo liberalne posojilnice v Celju, ki posluje v Narodnem domu, razglaša v ljubljanskem Uradnem listu z dne 9. maja 1928, da se je staro celjska posojilnica preosnova v delniško družbo. Prav za prav se je staro celjska posojilnica v Narodnem domu razpuštila in razdrožila, tako da je ni več, in na njeno mesto je stopila čisto navadna delniška družba ali banka, ki pa se bo imenovala zanaprej tudi »Celjska posojilnica«. Načelstvo razpuščene stare posojilnice vabi vse tiste, ki imajo od bivše posojilnice kaj tirjati, da se zglasijo v Narodnem domu v posojilniških prostorih, kjer se jim bodo njihove tirjatve izplačale.

Mi opozarjam naše čitalce na to velikansko spremembo pri celjski liberalni posojilnici. Ta posojilnica je bila dozdaj zadruga z neomejeno zavezo. Kaj se to pravi? To se pravi, da je dozdaj jamčilo več tisoč bogatih posestnikov, ki so bili člani posojilnice, z vsem svojim imetjem za varnost hraničnih vlog. Vsi člani stare posojilnice skupaj imajo gotovo premoženja nad dvatisoč petsto milijonov kron in s tem velikanskim premoženjem so jamčili za varnost hraničnih vlog. — Hranične vloge so bile torej pri tej posojilnici dozdaj nad vse varne, ker so imeli vsi člani posojilnice gotovo dvajsetkrat več premoženja, kakor so znašale vse hranične vloge v posojilnici. Vlagateljem se torej ni bilo treba batiti, da bi izgnibili kdaj svoje hranične vloge.

Zdaj je pa to čisto drugačje. Celjska posojilnica v Narodnem domu ni več zadruga, ona nima nobenega člana več, ki bi jamčil za varnost vlog. Ta posojilnica je postala banka ali delniška družba. Kolikor nam je znano, znaša delniški kapital te nove banke samo en milijon dinarjev, to se pravi: za varnost vlog jamči od zdaj zanaprej samo 4 milijone kron in nič več. In to je tista velikanska razlika! Poprej je jamčilo v Celjski posojilnici za varnost vlog nad 2500 milijonov kron, zdaj pa jamči za iste vloge samo 4 milijone kron. Torej so bile hranične vloge v staro posojilnici 600 krat bolj varne, kakor so zdaj v novi bančni posojilnici. Zato pa seveda načelstvo vabi vse upnike, ki imajo od stare posojilnice kaj tirjati, da pridejo po svoje tirjatve. Tudi v tisti, ki imajo v posojilnici kako vlogo, so upniki posojilnice, ki imajo tirjati od posojilnice svojo vlogo.

Načelstvo posojilnice vabi torej tudi vse vlagatelje stare posojilnice, da lahko pridejo in dvignejo svoje vloge, ako teh vlog ne zaupajo več novi delniški družbi ali banki, ki se sicer še imenuje »Celjska posojilnica«, pa ni več to, kar je bila. Mi s tem opozarjam vse naše pristaše, da ta članek dobro prečitajo in se potem odločijo, ali še bodo pustili v bančni posojilnici tiste svoje vloge, ki so jih zaupali stari posojilnici. Ako jih nočejo več pustiti v novo preosnovani posojilnici, potem se lahko kot upniki odzovejo vabilu načelstva in dvignejo svoje hranične vloge iz zavoda, ki ni več to, kar je bil poprej.

Zakaj so spremenili staro posojilnico v banko?

To so storili liberalni advokati in drugi demokrati za to, ker jim banka več nese. Posojilnice so zadruge,

pet človek, nedostopen, neprijazen —. Pa ga sedaj pogledite! Kako je pogumen, kako nesebično in brezobzirno zastavi vso svojo osebnost, ako se kateremu izmed nas zgoditi krivica ali pa nesreča —! Poglejte Belmonta in njegovo soprogo famle pred nami — pogumno, brez strahu, roko v roki jezdita in drug drugemu pomagata. Tudi Fardet je pogumen kakor lev. — Mislim da nam je nesreča vsem dobro storila, da je nas sebične precej poboljšala!«

Sadie je vzdihnila.

«Res je, bi človek dejal, — če bi se le vse srečno končalo! Toda če pojde tako naprej, tedne in tedne, meseci in meseci, vedno enako, in če končno še pride smrt — potem ne vem, kedaj in kje naj žanjemo sadove našega poboljšanja, ki nam ga je prinesla nesreča! — Recimo da se vam posreči pobegniti, kaj bi storili?»

Odvetnik je premišljeval. Njegov poklic ga je imel še vedno trdo v pesteh, zato ni znal druga povedati ko tole:

«Preiskoval bom, kako zadeva stoji in proti komu. Morebiti bom nastopil proti potovalni družbi, ki je priredila izlet v Abusir, ne da bi poskrbela za našo varnost, — ali pa proti egipovski vladi, da bolje ne zastraži svojih mej. To bi bilo zanimivo pravno vprašanje, kajne? — In kaj bi vi storili, Sadie?»

Prvikrat je bilo, da je opustil vladni naslov »gospodinja«, pa Sadie je bila vse preveč zatopljena v svoje resne misli, da bi bila to opazila.

<p

ki izposujejo denar svojim članom za primeroma zelo nizke obresti. Ako kmet rabi posojilo, ga dobi pri posojilnici še po 7 ali 8 procentov. Ako pa se obrneš za posojilo v banko, boš tam pa plačal najmanj 18 procentov obresti, zgori se pa tudi lahko, da boš plačal celo 25 procentov. Banke torej niso za kmetske, ampak le za špekulantne. Gorje kmetu, če pride v kremlje kak demokratske banke!

Celjski advokati so torej napravili kmetom velikansko škodo s tem, da so preosnovali staro posojilnico v banko. Seveda za žepe celjskih demokratov je boljša banka kakor posojilnica, ker banka jim nese do 20% in še več obresti. Za kmeta, delavca in reveža pa seveda demokratom itak nič ni. Kmetje, zapomnite si to!

Kje naj nalaga naše ljudstvo svoj denar?

Naše geslo je in ostane: Naše ljudstvo naj naloži svoj denar le v naših posojilnicah, ki so zadruge, in ki potem našim ljudem, kateri so v stiski, izposodijo denar po nizkih obrestih. Vsak, ki nalaga denar v demokratskih bankah, pomaga odirati naše ljudi, ker liberalne banke njegov denar naprej izposujejo in sicer po oderuških obrestih. Kdor pa denar vlagá v naše posojilnice, on pomaga svojim sotrinom, ker si pri posojilnicah izposodijo denar za nizke obresti. Poleg tega delajo banke in liberalne posojilnice, ki imajo bančno poslovanje, velikanske dobičke. In s temi dobički potem podpirajo Sokole, orjunce, liberalna brezverska društva in brezverske časopise.

Tisti naši ljudje, ki nosijo denar v demokratske zavode, podpirajo torej s tem prav za prav tudi Sokole in Orjuno in slabe časopise. Zato pa kličemo vsem našim pristašem: Držite disciplino v vsem in povsod! Nalagajte svoj denar izključno le v naših denarnih zavodih, posebno v naših posojilnicah, ki so zadruge in pri katerih jamčijo za varnost vlog vsi člani z vsem svojim premoženjem. In v Celju imamo zdaj samo eno tako posojilnico, ki je denarni zavod našega ljudstva, ki uspešno dela za ljudstvo že 15 let in vziva pri ljudstvu splošno zaupanje in ta denarni zavod je naša

Ljudska posojilnica v Celju v hotelu «Beli volk».

To edino posojilnico v Celju ljudstvu najtopleje priporočamo, v to posojilnico prinesite in naložite svoj denar. Denar je v njej sirotinsko-varno naložen, ker jamčijo za varnost vlog vsi člani posojilnice z vsem svojim premoženjem, ki znaša gotovo do 2000 milijonov kron. Ljudska posojilnica v Celju pri Belem volku je torej za Celje in okolico ter Savinjsko dolino edini zadržni zavod, ki ga našim ljudem najtopleje priporočamo!

ODMERA IN PLAČEVA JE DOHODNINE V APAČKI KOTLINI.

Prebivalci občin v Apački kotlini, to so občine, ki so od cmureškega in radgonskega okraja po mirovni pogodbi pripadle Jugoslaviji, so dobili zadnje tedne predpisano dohodnino (osebno dohodniški davek) za štiri leta. Od leta 1919 naprej morajo sedaj plačati ta davek. Pod mariborski okraj pridejo v poštev občine: Sladki vrh, Velka, Dražen vrh, Rožengrund, Sv. Ana, Ščavnica in Trate. Pod Ijutomerski okraj pa Apače in vse občine od Cmureka do Radgone.

V imenu obmejnega prebivalstva me je naprosil g. župan Kramberger od Sv. Ane v Slov. gor., da posredujem pri davnici oblasti v tem smislu, da se ljudem da prilika, da sami napovedo svoje dohodke in izdatke ter da tudi imajo pravico rekurza. Obrnil sem se na gospoda vodjo mariborskog davčnega oblastva s prošnjo, da se ljudem v obmejnem ozemljju kolikor mogoče omili predpis in plačevanje dohodnine. Kriva je davčna oblast sama, da še davki za štiri leta nazaj niso plačani. Zakaj pa niso davčne oblasti sproti to zadevo uredile. Ljudje bi bili vsako leto sproti ložje plačevali predpisano dohodnino, kot sedaj na enkrat tako ogromne svote. Nihče nima denarja, izposodit si ga ne more, dohodkov pa ni. Vina nihče ne kupi. Od kod naj dobijo ljudje denar. Na vsak način pa je treba dati ljudem priliko, da bodo plačevali dohodnino v obrokih. V svoji vlogi sem še podrobnejše utemeljil celo zadevo. Vodja davčnega okrajnega oblastva v Mariboru, finančni svetnik gosp. Sedlar je bil tako ljubezniv in mi je na mojo vlogo poslal naslednji odgovor:

«Davčno okrajsko oblastvo Maribor. Št. 16-pr. — Maribor, 17. maja 1923. Gospod Franjo Žebot, narodni poslanec v Mariboru. — Rešuje vlogo z dne 17. maja 1923 v zadevi občenja cenzitov Apačke kotline z dohodnino leta 1919 do 1922 Vam poročam, da se je ta naknadna odmera izvršila vsled odloka delegacije ministrstva financ v Ljubljani z dne 2. sept. 1921, št. A. 1. 1607-4 ex 21, glasom katerega se je izvršila odmera osebnih davkov vsem davčnim zavezancem v teh krajinah za ves čas, odkar pripade našemu upravnemu območju.»

Na podlagi tega odloka so se s tukajšnjim razglasom z dne 14. sept. 1921, št. 921, pozvali vsi davčni zavezanci v poštev prihajajočih občin, da tekom 14 dni vlože predpisane prijave in napovedi za vsa merodajna leta ter so se dale za ta namen potrebne tiskovine posameznim županstvom na razpolago.

Kakor običajno so se temu pozivu nekateri odzvali, drugi zopet ne, ter je sploh treba omeniti, da glasom poročil posameznih gerentov, prizadeti navzlic tukajšnjemu opozorilu, da je v njih lastnem interesu, ako pri priredbi davkov primerno sodelujejo, tega niso storili, ampak delali celo težkoče, tako, da se je ne le zbiranje priredbenega materiala, ampak tudi priredba dohodnine zavlekla.

Tudi se vsled nedostajanja kreditov poizvedovanja niso mogla vršiti v zaželenem in potrebnem obsegu.

Pripominjam pa, da vzlic vsemu temu, večina dohodninskih zavezancev ne more biti posebno prizadeta, ker se predpisani zneski gibljejo po večini v najnižji izmeri, o čemer se lahko tuuradno prepričate.

Vobče torej dohodnina že z ozirom na znižanje denarne vrednosti napram prejšnjim letom gotovo ni previšoka, **ako se pa posamezniki čutijo vsekakor previšoko občačeni**, pa itak lahko v zakonitem roku vložijo prizve ter lahko sprejmite zagotovilo, da se bode v vseh primerih obzirno postopalo in se kontumačne posledice tudi v takšnih primerih, v katerih je bil po zakonu ta ali oni dolžen vložiti napoved a tega ni storil ne bodo izvajale, ako se bode v prizivnem postopanju nepravilnost občačbe izkazala.

Tisti pa, ki vsled pomanjkanja denarja predpisanih in plačilu zapadlih zneskov niso v stanu plačati, naj pa vložijo potom davčnega urada prošnje za odlog plačila do gotovega časa, ali pa naj prosijo za dovolitev plačevanja v manjših obrokih in ste lahko prepričani, da se bode v teh primerih kar najobzirnejše postopalo. Finančni svetnik: Sedlar.» —

Objavljam ta odgovor s pripombo, da naj naši župani in vodilni zaupniki naše stranke podučijo vse prizadete:

1. Da takoj, ali pa vsaj do konca maja vložijo pri davnici oblasti v Mariboru pismen priziv, ako so previško občačeni. (Na priziv treba dati kolek za 2 D in 10 D za odgovor).

2. Kdor sedaj ne more plačati predpisane dohodnine, pa naj pri davnem uradu vloži prošnjo, da se ga do gotovega termina počaka s plačilom, ali pa, da se mu dovoli plačevanje v manjših obrokih.

Sklicujte se pri vseh vlogah na gornji odgovor g. finančnega svetnika Sedlarja. Naše volilce pa prosimo, da nam poslancem poročajo o takih zadevah.

Franjo Žebot.

Politični ogled.

Država SHS.

S tem, da je Pašičeva vlada odklonila sodelovanje Pribičevičeve policajdemokracije, je pokazala, da hoče miren sporazum. Radikalni prvak Ljuba Jovanovič je dejal: Mi smo za to, da Srb ostane Srb, Hrvat Hrvat, Slovenec pa Slovenec. To je mnogo. S tem se odklanja demokratsko besedičenje o jugoslovanstvu, ki je prikraloval posrbovanje Hrvatov in Slovencev in pa srbsko nadavlado. Vidi se, da se vlada trudi izpolniti predpogoje za sporazum. Iz Zagreba je poklical pokrajinskoga namestnika Čimiča, da ji poroča, v Zagreb je pa prišel takšni predsednik narodne skupščine dr. Peleš, da se razgovori s hrvatskimi zastopniki. Po poročilih in vtiših, ki so se tako dobili, je mogla sklepati ministarska seja, da Hrvati zaupajo vladi in da delo za sporazum napreduje.

Ministrski svet se je pa zadnji čas bavil tudi z raznimi drugimi zadevami. Sklepi sej se ne objavlja in zato se ne da točno poročati o raznih zakonskih predlogih. Na vrsti je bil tudi zakon o ustrojstvu vojske. Zakon je končno sprejet, glede podrobnosti je pa znano samo to, da so izvršene napram prejšnjemu večje spremembe in da bo skrajšana vojaška službena doba za dijake. Na novo se urejujejo tudi oficirske plače. Odnobeno je tudi nekaj naknadnih kreditov, od katerih pa dobi največ ministrstvo prometa in prosvetne. Prosvetno ministrstvo bo iz tega, kar je dobito, plačalo srednješolskim profesorjem dolžne nadure, ima pa še druge dolgove napram učnemu osobju in nezadovoljnost med profesorji je prikipele celo tako daleč, da je že nad 500 profesorjev v Srbiji stopilo v štrajk, odnosno prijavilo svoj izstop iz državne službe. Profesorsko društvo je ta svoj korak vladu že pred tedni napovedalo, vlada pa vse državne nastavljence teši s — potrpljenjem.

Po dogovoru med našo in italijansko vlado se nadaljujejo pogajanja o rešekem vprašanju jutri v Rimu.

Na binkoštni ponedeljek so proslavljali Hrvati stolnico rojstva svojega prvoroditelja dr. Ante Starčevića in pri proslavi v Zagrebu je imel Radič velik političen govor. Izrazil je svojo zadovoljstvo nad tem, da so radikalni odklonili demokrate, na čelu katerih je uganjal Pribičevič z jugoslovanstvom največji švindel, veseli ga, ker radikalni prvak danes priznava, da so Srbi Srbi, Hrvati Hrvati, Slovenci pa Slovenci, ima pa tudi pomislike glede sporazuma, dokler tudi v Srbiji ne pride ljudstvo pred gospodo do veljave.

Na torkovi skupščinski seji so demokrati nadaljevali svojo smešno-drzno igro za svoje zavrnjene mandate in kar se vtopljenec oprime vsake bilke, tako so bili tudi demokrati zadovoljni, ko so sprejeli sklep verifikacijskega odbora, da sta na listi v Črnigori in nemškem srbskem okraju samo kandidata zavrnjena, ne pa cela lista.

Italija.

V italijanski zbornici je mir, ker se bojijo krize stranke, kakor tudi vlada. Vse socijalistične skupine so sklenile, da se bodo udeleževale parlamentarnega dela. Zbornica razpravlja o carinski tarifi, nato se loti proračuna za leto 1923-24. Po najnovejših glasovih ni izključeno, da predloži Mussolini že v tem zasedanju tudi načrt o volilni reformi, ki naj odpravi proporc. Vendar so to samo še ugibanja. O priliki proračunske razprave bo imel Mussolini baje važen politični govor, v katerem bo zavrnil sumničenja, da goji fašizem monarhiji sovražne namene. Dotaknil se bo pa po vsej priliki tudi vprašanja ustavnine in volilne reforme.

Vprašanje nemških odškodnin.

Kakor znano, je angleška vlada na nemško noto, ki ponuja zaveznikom 30 milijard vojne odškodnine,

odgovorila posebič, potem ko je že francoska vlada poslala Nemčiji tozadnevno noto. Angleška nota je precej ostra in očita nemški vladi, da ni poslušala nasvetov Anglie. Fred vsem je treba ugotoviti, da je reparacijska svota, ki jo Nemčija ponuja, odločno preizka, a drugič pa mora Nemčija podati trudna jamstva, da bo plačala. Ničesar pa Anglia ne govori o zasedbi Porahrja, oziroma o tem, da mora Nemčija opustiti pasivni odpor proti okupaciji, kar posebno naglaša Francija. Nemška vlada bo seveda na nemško noto moralna odgovoriti in jo silijo v to zlasti levica stranke, in pred vsem socialistični demokrati. Baje je nemška vlada pripravljena, pritegniti k garancijam za odplačevanje reparacij svojo industrijo in poljedelstvo. Za enkrat pa so Francozi odgovorili na neodjenljivost Nemčije s tem, da so zasedli nove kraje, pred vsem anilinske barvne tovarne (Hochst), kar se bo občutno poznalo. — V angleškem odgovoru, in naj bo kar se odškodnine tiče, še tako oster, se jasno vidi nesoglasje s Francijo in to se bo še stopnjevalo, ker pripravljena Nemčija sedaj novo, za 10 milijard zvišano ponudbo.

Spor med Francijo in Turčijo

še vedno traja radi kupčij, ki jih Turki brez in mimo Francozov delajo z Amerikanci. Pa se bo najbrž še postril, ker so začeli kupčevati tudi z Angleščini in Švicariji. Angleškim odgovoru, in naj bo kar se odškodnine tiče, še tako oster, se jasno vidi nesoglasje s Francijo in to se bo še stopnjevalo, ker pripravljena Nemčija sedaj novo, za 10 milijard zvišano ponudbo.

Mednarodni socialistični kongres

se vrši v Hamburgu. Angleški odposlanec je poročal o ultimatu angleške vlade na sovjetsko vlado in izjavil, da angleško delavstvo ne bo samo tukaj na kongresu, temveč tudi v svoji deželi proti temu postopanju vlade ugovarjalo. Ruski zastopnik se je v imenu ruskega delavstva pridružil protestu in opozoril, da bi prekinjenje diplomatskih odnosa med Rusijo in Francijo prineslo novo gladovno blokado in ustvarilo novo vojno nevarnost.

Tedenske novine

Ali ste že dvignili Vaš denar iz demokratsko-orjunskega denarnih zavodov? Policajdemokratsko časopisje še vedno tudi po volitvah izhaja skoro v istem obsegu kot pred volitvami in zastruplja naš narod s centralističnim, brezverskim, sokolskim in orjunaškim strupom? Odškodno črpajo liberalne tiskarne denar za svoj tisk? Iz liberalnih denarnih zavodov, v katerih še ima marsikateri slovenski kmet, ki je za katoliško vero, zmiranje in red v državi, svoj denar. Kmetje, mar li ne vidite, kam tira naš narod pisava liberalnih listov, Sokol in Orjuna? Gotovo zna vsak, da plovejo napram pogubi, ako se popolnoma ne odrešemo liberalnih listov, Sokola in Orjune. Ako hočemo oteti ta svoj slovenski narod pred pogibeljo, potem mora vsak naš volilec dvigniti svoj denar iz liberalnega zavoda in ga naložiti v našega. Na delo torej, da si ne bomo potom lastnega denarja spletali centralističnega, sokolskega in orjunaškega biča!

Veličasten mladenični shod pri Sv. Jožefu nad Celjem. Že na predvečer so začele prihajati gruči mladeničev od daljnih krajev. Na binkoštni ponedeljek, na vse zgodaj pa so iz okolice privreli naši dobrni fante peš ali na vozovih. Trije vlaki so pripeljali ogromno množico krepkih, čvrstih mladeničev. Ob 8. uri je bila sv. maša v opatijski cerkvi, na to pa se je razvil veličastni sprevod naše slovenske marijanske mladine po mestu. Po štirje in štirje so korakali ob zvokih mogočne godbe iz Sv. Petra v Sav. dolini, z razvitimi praporji, zastavami Marijinih družb. Nepregledna je bila vrsta čilnih mladeničev, ki so korakali po glavnih ulicah celjskega mesta zavedno in pogumno in iz mesta ven na prijazni grič sv. Jožefa. Kdor je videl ta cvet našega naroda, ki se je zbral, da se navduši za marijanske ideale, si je moral nehote reči: Še je dober naš narod, zaupno seme mo gledati v njegovo prihodnjost. Množica, 3—4000 fanov je kar zagrnila hribček Sv. Jožefa, kjer je bila najprej sv. maša v kapelici na travniku. Med sv. mašo in tudi pozneje med zborovanjem je svirala godba, pevci pa so navdušeno prepevali lepe pesmi. Po sv. maši se je vršil veličastni shod; otvoril in vodil ga je g. urednik »Bogoljuba« Janez Kalan. Shod je pozdravil najprej g. vizitator misijonske družbe Leopold Šmid. Za njim govoril vsečiliški profesor dr. Slavič, ki je zbrane vabil na kat. shod v Ljubljani. Razun govora gospoda Kalana o potrebi marijanskih shodov, je govoril še pater Ramšak iz družbe Jezusove o predmetu: ali so Marijine družbe še moderne? — Nato pa so nastopili naši fantje in v krepkih besedah so se sami bodrili za pošteno življenje. Maledič Ferš nam je povedal, kako častno je biti Marijin otrok, navdušeno je opominjal Rebol fante, katerih napak naj se varujejo pri vojakih, invalid Tejkavec pa je orisal v kratkih, pa krepkih potezah vrgled Ernesta Mlakerja kot vzor mladeniča. V imenu mož je Jožef Pišek povedal, kdo je mož in kdo ni vreden tega imena. Po enournem odmoru dopoldne se je zborovanje nadeljevalo. Gospod Živortnik je v k srcu segajočem govoru priporočal mladeničem, naj bodo doma pravi apostoli. Nastopilo je na to več fantov govornikov, ki so vso povdarjali, naj strnemo svoje vrste pod praporom Marijinem v sveti boj zoper fantovske razvade. Celi čas je vladalo med zborovalci nepopisno navdušenje. S petimi litanijami Matere božje se je popoldne končal lepo uspeli shod. Vsem, ki so se potrudili, da se je ves shod vršil v popolno zadovoljstvo vseh: Bog plati in Marija mati!

ženi, odžagani. Zapustili so jih radikali, najmočnejša stranka v južnih krajih naše države. Radikali sedaj resno govorijo, da je treba Slovencem in Hrvatom podati roko v spravo. Glede zunanje politike pa je važno, da hoče požrešna Francija zopet začeti z novo vojno. Francoski generali se vozijo po raznih državah in hujskajo. Kaj bo iz tega, bomo videli v letošnjem poletju. Da bodo naši ljudje dobro poučeni o notranjih in zunanjih dogodkih, priporočamo, da si vsaka slovenska hiša naroči »Slov. Gospodarja!« Na tisoče najboljših naših družin še ni naročenih na naš list. Možje, fantje, pa tudi dekleta in žene, prosimo vas, posredujte pri vsaki hiši, da si za prihodnji pol leta naroči »Slov. Gospodar«. Kdor si list na novo naroči do Novega leta, plača samo 56 K. Naročnina se pošlje po poštni kaznici na naslov: »Upravnštvo «Slov. Gospodarja» v Mariboru.«

Kaj dela Pucelj v Beogradu? Usoda je hotela, da so samostojni dobili po milosti volilnega zakona vendorle še enega poslanca in sicer bivšega ministra Pucelja. — Vsedel se je v državnem zboru med demokrate in srbske gospiske kmete. Druži se tudi s preostanki socijalistov (2 poslanca). A Pucelj se ne čuti prav nič srečnega in veselega v tej pisani družbi. Dvakrat smo ga že videli v žornici. Prišel je 16. aprila in 15. maja. Topo in zamišljeno sedi v svoji klopi. Glavo si podpre z rokami in premišljuje žalostno usodo svojo in svoje stranke. Prav uihče se ne zmeni zanj. Slovenski poslanci ga pomilujejo, smili se jim ubogi general brez armade. Prej tako prešeren, sedaj tako ponižan. Kolikokrat se je skušal Pucelj in njegovi tovarši Mermolja, Urek, Drofenik, Dobnik in drugi norčevati iz naših poslancev. Šiba usode tepe Pucelja in njegovo ošabno in kričavo stranko. V naših vrstah je življenje, a v Puceljevih vrstah žalost, strah in — smrt. Da, da! Resničen je stari slovenski pregovor: Kdor visoko leta, nizko pade.

Vsem bivšim in novim županom mariborskega okrožja! Županska zveza za mariborsko okrožje sklicuje vse naše bivše in pri zadnjih volitvah na novo izvoljene župane, da pridejo v soboto, dne 2. junija, ob 10. uri predpoldne v Maribor v gostilno Orovčič v Vetrinjski ulici. Pri tej priliki se bodo župani med seboj pogovorili, keda in kje bi se naj vršila skupna veselica županov mariborskega okrožja. Nekateri župani predlagajo, naj bi se vršila ta veselica dne 1. julija, a glede kraja še ni nobenega predloga in se bo tozadenvno sklepalo v soboto, dne 2. junija. Župani, torej na svidenje!

Kdo bo šel letos študirat? Kmalu bo prišel čas, ko bo treba poslati dečke študirat v mesto. Da bomo imeli dovolj slovenskih in krščansko mislečih razumnikov za bodočnost, pošljite talentirane dečke na gimnazije in druge srednje šole. V Mariboru podpirata uboge dijake s hrano Dijaška večerja in Dijaška kuhinja. — Rodoljubi, podpirajte to veliko delo za naš narod!

Malo več vesti gg. pri davčnih oblastvih! Od rodoljuba z dežele smo dobili tale dopis: Nečuveno visoke svote so predpisali uradniki na davčnih oblastvih nam malim in srednjim posestnikom in obrtnikom. Te svi te so tako pretirane, da jih nič ne more upravičiti. Gospodom uradnikom, ki menda poznajo naš mučni gospodarski položaj si držnemo zapisati tele vrstice: Malo več vesti! Ali ne vidite, da smo že čisto izzeti? Prihranki vsi porabljeni! Dohodkov nikakih! Vina ne moremo prodati. Odvišne živine ni. Les ne gre. Stroški obdelovanja strašno visoki. Delamo že dolgove. Gospodje! Saj ste vendor naši sinovi. Ali vam ni nič mar naš beda? Mi se ne branimo in ne tožimo črez pravično odmerjeno dohodnino, a kar gre črez naše moči, tega ne moremo prenesti.

Med našimi Orli. Živahno življenje opažamo med vrstami naših Orlov in Orlic. Vršijo se priprave na vseh koncih in krajih. Mariborski Orel bo tokom letošnjega leta obhajal 15 letnico svojega obstanka in bo ob tej priliki razvil tudi svojo zastavo. Fantje in dekleta, le naprej! Sokoli in orjunci naj divjajo, a mi pa mirno in smotreno razvijamo svoje kulturno in organizacijsko delo po vseh selih!

Kako smo imeli zadnji teden v Mariboru? Na binkoštno nedeljo smo imeli kakor vsako leto, tudi letos sv. birmo, katero je prišel delit iz Ljubljane bivši tržaški škof Karlin. Birmovanje je trajalo zelo dolgo in je bilo vseh birmancev 1429. Iz Maribora se je odpeljal škof v slovenebistiško dekanijo, kjer deli te dni sv. birmo. V petek je obhajala petdesetletni jubilje vrhovna predstojnica mariborskega zavoda šolskih sester — s. Ang. Križanič. Vsestransko zasluzni jubilantini iskreno častitamo! — Mariborski orjunci so še vedno predzrni in napadajo mirne ljudi. Policija je začela tem divjakom malo bolj trdo stopati na prste in jih razganja, ako se zbirajo v velikih gručah. Ako bo policija vršila res svojo dolžnost, potem tudi orjunska družina ne bo tako drzna, kot je bila dosedaj. Minulo soboto so Mariborski orjunci obiskali Ptuj, ter tamkaj prepričili Nemcem neko pevsko proslavo. Mi vsemi vemo, da so postali Nemci zadnji čas posebno drzni in nimamo vzroka, da bi jih branili v nacionalnem oziru, ker so baš narodno zavedni pristaši naše stranke moralni pod rajno Avstrijo večkrat in krivično občutiti nemško pest. Nemcem v Ptiju je pa oblast dovolila zabavo in mariborski italijanski pretepači pač nimajo nobenega povoda, da bi nasilnim potom preprečevali dovoljenja političnih oblasti. Pri navalu na ptujsko nemško slavnost so mariborski orjunci seve že osivele in nad 70 letne starčke apljuvali in nemškemu poslancu Schauerju zagnali poldrugi kilogram težki kamen v glavo s tako silo, da se je ta osnesvestil. Mariborski orjunci so se pač tudi v Ptiju obnašali kot ponočni razbojniki. Trdno smo prepričani, da bo orjunki izlet iz Maribora v Ptuj priporočil v najkrajšem času k razpustu Orjune od strani vlade. — Vreme je v Mariboru in okolici precej hladno

in deževno, akoravno je izginil s Pohorja sneg, ki nas je nenavadno obiskal nekaj dni pred binkoštnimi prazniki.

Višek orjunske drznosti v Mariboru. V enem zadnjih »Gospodarjev« smo beležili za nas Slovence žalostno vest, kako so streljali orjunci iz revolverjev v Marijino soho v Slov. Bistrici. Mariborski orjunci pa so te dni pomazali s črnim Marijin kip, ki stoji v Badlovem vrtu proti takozvani mestni Kalvariji. Istotako so polili s črnim prvo postajo Križevega pota, ki vodi iz mestnega parka na vrh Kalvarije. Z ravnom omenjimi čini so se postavili orjunci na popolnoma božjeročno stališče, katerega mora maščevati naš verni in katoliško krščanski narod! Mariborska Orjuna se je posebno proslavila na binkoštni pondeljek s tem, da je v gostilni Lacheiner na Frankopanovi cesti od nog do glave apljuvala soprogo policijskega komisarja g. Peštovška iz Maribora. V očigled takim razbojniškim dejanjem Orjune pa ne storijo više oblasti ničesar! Mera ljudske potrežljivosti napram Orjuni je polna!

Kako se kaj imamo v Radvanju pri Mariboru? — Prav dobro, ker nam polje in travnik letos kažeta prav dobro in tudi obeta obilno žetev, ako ne bo kakih posebnih vremenskih nesreč. Mi Radvančani živimo v dobrem medsebojnem sporazumu in naše gostilne so vsako nedeljo in praznik od Mariborčanov prav dobro obiskane. Prepiriv in krogov po naših gostilnah ni in hvala Bogu nas dolesje še tudi ni vznemirjala druhal mariborskih orjuncev. Eno črno piko, ki tvori občeno nezadovoljnost vseh Radvančanov, pa vendor moramo omeniti in ta je naš šolski vodja g. Radoslav Knaflčič. Kako bi bilo pri naš prijetno, ako bi ne bilo tega demokratskega oznanjevalca sokolstva med našo nežno šolsko mladino. Radvančani smo z malenkostnimi izjemami vsi v taboru SLS in kot taki zelo bridko občutimo, kako nam šolski voditelj, ki bi moral biti vsled svojih let že davno pameten, razvaja našo mladino in jo zastruplja s sokolstvom. Po Radvanju se tudi danes javno govorji, da gospodu Knaflčiču ne zadostuje več sokolski zdrav, ampak, da misli celo povabiti k nam mariborske orjunce na ustanovni občni zbor razbojniške Orjune. Jaka, Jaka, z Orjuno pa pri nas ne bo šlo in če bo le poskusil, potem ti bomo pa mi zasukali brke in nataknili cvikter nekam drugam, kot na nos. Edini up naš Radvančanov glede rovarja Knaflčiča je bližajoča se redukcija uradništva, pri kateri bo zdrknil tudi naš Jaka Knaflčič v penzion, katerega pa vsled svojega neprestanega rovarenja med ljudstvom in učiteljstvom nikakor ni zasluzil. Sitne in rovarsko nadležne nadloge v osebi gospoda Knaflčiča reši nas Višji šolski svet, to vam je vsakdanji vzdih vseh miroljubnih Radvančanov!

Konrad Žnuderl propadel. Malo pred volitvami je znani Konrad Žnuderl, ki je oblažil že vse stranke, prišel v Cirknico pri Št. Ilju in je hotel tam prirediti volilni shod. Ker ga pa nihče ni maral vzeti pod streho in mu dati prostora za zborovanje, so mu možje in fantje priredili malo zabavo. Plačali so mu v zahvalo za visoki obisk južino, a sled za njim so zbrisali z metlo. Gospod Žnuderl, ki se je izdajal že za poslanca in ministra, se je cutil užaljenega in je ovadil naše može in fante, češ, da so ga preveč tipali za kosti in so ga žalili, ker ga niso marali poslušati. V četrtek, 17. maja pa so bili vsi obdolženci (okoli 10) pred mariborskim okrajinom sodščem oproščeni. Žnuderl pa je šel z dolgim nosom dalje. Ali se bo kdaj spameval. — Naše fante in može je zagovarjal odvetnik dr. Alojzij Juvan.

Smrtna kosa v Hočah. Dne 16. maja nam je smrt ugrabil uglednega moža in daleč okrog znanega vrlega kovača Jožefa Bregant. Rajni je bil ustanovitelj hočkega gasilnega društva ter dolgoletni občinski odbornik. K večnemu počitku so ga spremljali vrlji gasilci iz Hoč, Razvanja, Frama, Studenc in Zerkovc z godbo na čelu. Na grobu se je poslovil od njega v imenu hočkih gasilcev načelnik Pavel Vernik. Naj v miru počiva.

Slana je zadnje dni preteklega tedna pomorila po mnogih krajih fižol, krompir in druge sadeže. Tako mrzlih dni pred Binkošti kot letos, že dolgo ne pomnimo.

Cerkvena slovesnost pri Sv. Janezu Nepomučanu na Radlu pri Marenbergu. Dne 16. maja se je obhajal god sv. Janeza po preteklu 6 let zopet prav slovesno. Leta 1917 je bilo zadnjič, da so prišli iz Srednje Štajerske Nemci skupno čez Radl. Naše oblasti so letos dovolile prost prehod preko meje. Kakor je bilo pred vojsko in še med vojno, da se je tu molilo v obeh jezikih, pelo v obeh jezikih, ko sta Slovenec in Nemec se združila v lepem sporazumu med seboj, naj tako tudi v bodoče ostane.

Naznanilo o sprejemu v škofijski zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1923-24. V zavod sv. Stanislava se sprejemajo zdravi, dobro vzgojeni dečki, zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovskemu poklicu. Prošnje za sprejem je nasloviti na škofijski ordinariat v Ljubljani. Prošnji naj se priloži: 1. krstni list, 2. izpričevalo o dovršeni ljudski šoli s pripomnjeno, da se je izdal, ker namerava učenec vstopiti v gimnazijo. Starši ali njihovi namestniki naj prošnje s prilogami prinesajo v zavod sv. Stanislava v času od 1. do 14. junija t. I. Z njimi naj pridejo obenem tudi njihovi sinovi, za katerih sprejem prosijo. Datum sprejemnega izpita bo naznanjen na rešeni prošnji.

Ustanovni občni zbor Strokovne zveze cestarjev se vrši v nedeljo dne 27. t. m. ob 10. uri dopoldne v Celju, v vrtni dvorani pri Belem volu, s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo sklicateljev. 2. Odobritev novih pravil. 3. Odobritev poslovnika. 4. Volitve vodstva in zastopstva. 5. Slučajnosti. Ustanovnega občnega zbora v Celju naj se udeležijo tudi vsi oni cestarji Slovenije, ki ne bodo prejeli okrožnice in vabila sklicateljev. Pridite, da ustanovimo svojo strokovno organizacijo, katero bomo vodili sami, ker potrebo in važnost iste je

dosedaj gotovo spoznal vsak. Občni zbor določi tudi sedež naše centrale. — Pripravljalni odbor v Celju.

Se enkrat »upravičene pritožbe iz Gornjega Grada.« Pod tem naslovom je objavil »Slov. Gospodar« v štev. 50 notico, v kateri se nasvetuje, naj se gospoda okrajnega sodnika dr. Hočevarja z bog njegovega obnašanja, ki ni v skladu z ugledom sodnika in sodne uprave prestavlja proč iz Gornjega grada. Na to notico poskuša znani dopisnik v celjski »Novi Dobi« štev. 54 prati zamorca, to je imenovanega okrajnega sodnika, pravi, da se istega na lažnijiv način napada, se pri tem sklicuje na neke podpise »Gornjegračanov«, ki da baje gospoda sodnika, izvzemši nekaj »privandrancev« visoko spoštujejo in ga isti prosijo, naj še ostane dolgo v Gornjem gradu, končno pa grozi dopisnik vsem »klevetnikom«, da »pride za iste plačilni dan.« Vseeno nam je, ali je gosp. okrajni sodnik to »udanostno izjavo, svoje dične družbe na Škarpi (le-ta so namreč dotični »Gornjegračani«) si sam naročil, ali pa je ona smatrala za potrebno, dati to izjavo na svetlo; v vsakem slučaju se je to zgodilo z njegovo vednostjo, ker se je javno govorilo, da bode Škarpa v »Novi Dobi« odgovorila. Ker se pa v tej izjavi pravi, da se okrajnega sodnika na lažnijiv način napada ugotavljam, da je še veliko več resnice, kot se je pisalo in bi bil g. okr. sodnik na mestu suspendiran, ko bi se izvedela cela resnica. Svetujemo mu resno, naj sam prostovoljno takoj zapusti Gornji grad, ker bomo sicer prišli z dejstvi na dan in bomo mu dali priliko, da bode lahko tožil, mi pa bomo za vsako dejstvo nastopili in doprinesli popolen dokaz resnice. Človek, ki je v taki meri degradiral ugled sodniškega stanu, ne spada na mesto sodnega predstojnika, vsaj v Gornjem gradu ne. Kar se pa tiče očitka »privandrancev« pa svetujemo dopisniku »Nove Dobe« in celi »literski akademiji« na Škarpi, da najprej pogleda svoje krstne liste in bode našla, da obsojijo tudi ona skoro izključno le iz »privandrancev«, z atetom Kocbekom vred na Škarpi, tam za vodo. Glede »plačilnega dneva« pa potrjujemo dopisniku »Nove Dobe«, da isti res pride ampak za dopisnika samega in marsikaterega njegovega vinskega bratca na Škarpi in sicer prej, kot si kateri istih misli.

Krivičen samostojni župan. Iz Topolšice poročajo: Izmed 167 glasov, ki jih je dobila Samostojna v slovenjgrškem okraju, je dobila v naši občini 39, torej skoraj četrtino. Sramota je sicer na celi občini, a mi Topolščani je ne nosimo, sramota je na Zavodnjčanah in Stridčanah, ki so se uklonili srditima samostojnjima pričaganjama, župan Hrovatu in »stridskemu grofu« Virčiu. Molče smo to prenašali in bi o tem ne pisali, aki bi ne bil naš samostojni župan učinil nove krivice. Že ob volitvah je osebno agitiral po vseh s tem, če bodo volili njegovo stranko, da bo gledal, da dobijo več podporo po toči. (Ali roka pravice ne sega v ondotne hribe in je takemu samostojnemu županu res vse dovoljeno?) In res smo videli, ko se je v petek delila podpora, da se je držnil to podporo nakloniti samo svojim samostojnjem v Zavodnjem, med tem ko vse drugi, četudi mnogo ubožnejši in potrebejši niso nič dobili. Obrišite se sedaj vsi tisti Topolščani, ki ste pri občinskih volitvah volili socijaldemokrate, ki so temu slabostojne pomagali na županski stolec. Sedaj vidite, kako nas je farbal z obljubo, kako bo skrbel za blagobocine in se potegoval zlasti za delavce in uboge.

Čuden dopisnik iz Rečice ob Paki. O dopisniku »Jutra« se govore čudne reči. Ko je svoj zadnji dopis koval in tuhtal, so ga morali trikrat preobleči, tako se je siromak potil. Na vse zgodaj so poslali po starega Foršnerja, da bi ga malo pretipal, pa so v naglici pozabili, da se je isti že z vasi izselil. Pravijo, da od takrat ubogi dopisnik nekoliko šepa, pa nič ne de, njegovi dopisi še bolj. — Pred par meseci je bilo čitati v »Slov. Gospodarju«, da je dopisnik »Napreja« izgubil pamet med Gorenjem in Podgoro, pa je ostalo vse tiho. Še le sedaj se je najditelj našel, namreč najnovješji dopisnik »Jutra«. Najprej je potuhnjeno tajil, sedaj pa odkrito pove, da je res, da nima od tistega trenutka miru, vedno ga neka žilica sili, da piše v potu svojega obraza. Sicer bi bil itak vrnil, pa je mnenja, da se malenkost ne vračajo, njemu pa pride tudi taka malenkost prav!

Turčin — dopisnik »Napreja.« Od Šmartna ob Paki poročajo: »Naprej« ima v Celju za svojega poročevalca nekega Turčina iz Albanije. V neki eskorti šestih fantov vidi pet zastopnikov katolicizma in enega Orla, katerega pusti kar avanzirati za predsednika. Pa naj bo dotičnik res Turčin ali ne, nehoti ti pride misel ob zlobno-bastebasti vrsticah, da će ima »Naprej« v svoji stranki več takih lopovov, se ne sme čuditi, zakaj gre ista v franži!

Nesreča v Trbovljah. V par dneh so se pripetile v Trbovljah dve nesreče. Rudar Mirko Kovač je v soboto, dne 19. t. m., po nesreči prišel med odbijače malih vagonov, ki so ga tako stisnili čez trebuš, da so mu izstopila čreva. Ponesrečenca so prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je v velikih bolečinah izdihnil. — V nedeljo pa se je ustrelil iz neznanega vzroka 23letni strojnik Ivan Močivnik. Med vožnjo v ljubljansko bolnico je umrl.

Sokolom bi naj bilo bilo dovoljeno vse — Orlom pa nič. Dopis iz Kozjega. Kozjanski demokrati ne morejo preboleli, ker so sijajno propadli pri zadnjih volitvah v Kozjem. Da se nekaj potolažijo, so ustanovili Čitalnico in tamburaški zbor. Proti temu nimamo ničesar. Ne moramo pa pomagati, da se ljudstvo ne udeležuje njihovih »Ljudskih veselice in kon

medolžne otroke s svojimi politikujočimi nazori. No, gg. demokrati, ali so vaši kolovodje vprašali starše, ko so uvedli v šolo protversko sokolsko vzgojo? Sedaj po zmagi SLS v Sloveniji in po sramotnem demokratskem porazu bo menda dovoljeno nam, da organiziramo mladino na krščanski podlagi in jo urimo na podlagi krščenja v Orlu.

Ropar v nunske obleki. Na Hrvatskem še vedno ovete ropanje in hajdušto in drzni razbojniki, ki so živeli pred leti in katerih se hravski narod še vedno spominja, najdejo v današnjih časih dosti posnemalcev, ki ne zaostajajo za svojimi predniki v držnosti. Te dni se je pripeljal v Našicah v Slavoniji slučaj, ki kaže, na kako zvit način skušajo ti razbojniki doseči svoj namen, to je izprazniti blagajno svoje žrtve. V nekem večjem mlinu v Našicah se je oglasila nuna, ki je mlinarju rekla, da nabira milodare za bolnišnico. Ker je bilo že pozno, je prosila mlinarja za prenočišče, ker nima v mestu nobenega znanega človeka. Mlinar je njen prošnjo uslušal, ter jo je po večerji odvedel v sobo pod streho, kjer je bila za njeno pripravljenega postelja. — Mlinar pa je imel mladega sluge, ki je bil zelo pustolov in kateremu se je lepa nuna dopadla. Hotel jo je izrabiti v svoj namen, ter se je spravil v njeno sobo pod posteljo, da bi jo ponoči napadel. Njegovemu nestrnemu pričakovanju pa je nuna napravila brzo konec. Ko se je namreč slačila, je fant pod posteljo s strahom zapazil, da nosi nuna pod žensko obleko moške hlače. Njegov strah je bil še večji, ko je potegnila iz obleke velik samokres in ga postavila na mizo. Čez nekaj časa je moški, v katerega se je prelevila nuna, stopil k oknu in nekemu zažvižgal, potem je potegnil iz svoje nunske halje vrv ter jo spustil skozi okno. Po vrvu je hotel splezati njegov drug, ki je čkal pod oknom. Sluga pa, ki ga je «nuna» v njegovem pričakovanju tako prevarila, ni bil len ter je brž zapazil, da so to roparji, ki hočejo na ta način priti v mlin in ga oropati. Tiho se je splazil izpod postelje ter hitro zagrabil roparja pri oknu za noge in ga prekucnili skozi okno. Potem je prebudil mlinarja in hlapce ter so našli pred mlinom pobožno «nuno» z razbito glavo mrtvo, njen drug pa je ležal s polomljenimi nogami. Orožniki so v njih spoznali nevarne razbojnike, ki so izvrševali svojo obrt po celi Slavoniji.

Zenske so s kamenjem napodile orjunce. Na binkoštno nedeljo proti večeru se je vršila v Ogulinu v Liki procesija, katero se je udeležilo nad 4000 ljudi. Prosesijo so izvzvali in psovali pobožne hrvatske vernike načaš za to najeti orjunci. Izvivanje teh brezverskih pretepev je tako razburilo ženske, da so se jih lotile ones in jih pogdale v beg s kamenjem. Da niso vzel orjunce v zaščito žandarji, bi jih bile upravičeno razkačene ženske linčale. Kakor v Ogulinu, se bo zgodilo tudi pri nas v mariborski okolini, ako bodo hodili mariborski orjunci po nedeljah in praznikih izvzvali in adeželo.

Ubit razbojnik. V soboto, dne 19. t. m., so v Vrapču na Hrvatskem napadli trije vojni begunci čuvaji tovarne za opoko Nikola Tuta. Hoteli so razbiti vrata na baraki, v kateri je čuvaj spal. Vsled ropota se je isti prebudil ter slišal, da se roparji pogovarjajo, da ga bo treba ubiti in oropati. Brž je potegnil samokres ter ustrelil skozi luknjico na vratih tako srečno, da je enega razbojnike smrtno zadel, dočim je druga dvojica pobegnila. Čuvaj je takoj stekel na orožniško postajo, ki je takoj obvestila komando mesta v Zagrebu, ki je poslala na lice mesta svojo komisijo. Pri baraki so našli razbojnika mrtvega, krogla mu je prebila nos ter občula v glavi. Razbojnik je vojni begunc Andjelko Z. Stojanovič, doma iz Pirotu v Srbiji. Služil je v Zagrebu ter je v aprili pobegnil z dvema tovarišema, s katerimi je izvršil več ropov v okolici mesta. Njegova skrivca zasledujejo.

Roparski napadi na železniške vlake se pri nas vedno bolj množijo. Sedaj so začeli tudi slovenski tatovi posnemati svoje srbske in hrvatske tovariše ter pridno ropajo po tovornih vlakih. V preteklem tednu so izvršili blizu Ljubljane dobro organiziran napad na vozec tovorni vlak, pa so bili po sreči odbiti od čuvajev, pri čemer je prišlo do prave bitke med roparji in železničarji. Preteklo soboto ponoči pa so na postaji Zalog pri Ljubljani zopet najbrž isti razbojniki poskušali vlotiti v vagone tovornega vlaka, ki je stal na stranskem tiru. Pri «delu» so jih zalotili trije železniški čuvaji. Roparji so, videc stražnike, otvorili na nje ogenj iz samokresov, pri čemer so težko ranili čuvaja Antona Mezeta v trebuh. Stražniki so s streli odgovorili ter ranili enega vlotilca. Roparji so pobegnili ter svojega ranjence odnesli s seboj. Ranjeni stražnik Meze je v brezupnem stanju prepeljan v ljubljansko bolnico.

Razbojništvo v Črni gori se je zopet tako razpaslo, da je notranje ministrstvo sklical posebno konferenco, na kateri so ukrepali, kako bi ugnali hajduke. — Sklenilo se je, da potuje v Črncogoro Žika Lazič ter tamna lica mesta napravi načrt, po katerem bi oblasti postopale proti razbojnikom. Take načrte se stavljajo vlada že leta, pa se razbojniki vedno množe. — Naj da vlada rajši Črncorcem dela, da si bodo zasluzili kruh, pa ne bodo več ropali.

Umor ruskega podpolkovnika. Na naši meji proti Bolgariji so našli nedavno ruskega podpolkovnika Iv. Velikopoljskega zaklanega poleg obmejne stražnice. — Umorjeni je stopil v finančno službo kot pripravnik ter je služboval ob bolgarski meji. Ubil ga je njegov tovariš, finančni kontrolor Božidar Aršič, ter ga oropal. Zločinca so zaprli.

Okraden Amerikanec. Pred par dnevi so napadli v Begluku v Bosni kmeta Jovana Miljuša širje masirani razbojniki. Z mučenjem so ga prisili, da jim je izročil ves denar, katerega si je z dolgoletnim težkim trudom pridobil v Ameriki. Vzeli so mu 15.000 dolar-

jev, 35.000 dinarjev in 10 zlatov, potem pa so pobegnili. Orožništvo roparje energično zasleduje, vendar pa jim še ni prišlo do živega. Sumijo, da so napad izvršili ljudje, ki so Miljuša poznali že iz Amerike, kajti doma on ni nikomur povedal, da je tako bogat.

Gospodarstvo.

J. Blaževič:

KAKO MORAMO POSTOPATI S POLETNIMI MLAĐIKAMI VINSKE TRTE?

Tu sem spada: trebljenje (obiranje), prikrajšanje mladič na locnih, vezanje mladiča in prikrajšanje zalistnikov ali panog. Ta dela pospešujejo zrelost, dajo trsu lepo obliko in izpopolnjujejo spomladansko rez.

Z obiranjem ali pletvijo moramo pričeti, kakor hitro zapazimo nastavke in pospešiti delo tako, da je končamo še pred cvetjem. Obiranje obstoji v tem, da odstranimo vse nerodovitne, iz starega lesa pogname mladike, da dobe ostale več prostora za razvoj. Izjemo nopravimo le, ako hočemo previsok ali prestari les pomladiti in si vzgojiti nizki, pri zemlji rastoti trs. V tem slučaju se puste nerodovitne mladike, ako na tem mestu ni rodovitnih.

Ako se nahajajo na locnih ali na reznikih in čepih tu in tam mladič brez nastavkov, jih pustimo, da dobimo za prihodnje leto potreben les in da se ohrani dovolj listja za razvoj trsa. To se zgodi tam, kjer je poškodoval zimski mraz rozge do starega lesa, ali pa je uničila toča mladike lanskega poleta.

Pri iztrebljenju trsa se odstranijo vse divje mladike podlog (rup. montikola). Po starosti in po sorti trsa se določi, ali se iztrebi več ali manj mladič. Mlad trs se bolj iztrebi, nego stari, ker ima prvi več mladič kakor drugi. Silvanec n. pr., ki ima grmičasto rast, se bolj iztrebi, kakor rizling.

V vinogradih, ki so obrezani na izrod, ne bodo pustili trsov iztrebiti, da si zmanjšamo stroške obdelovanja.

Prikrajševanje mladič je pri različni odgoji trsa potrebno ter se izvrši po cvetju, ko so dosegle jagode debelost graha in sicer 3—4 liste nad zgornjim grozdom. Premočno prikrajševanje mladič bi škodilo kvaliteti vina, ker bi površina ostalega listja ne zadostovala za popolen razvoj grozja.

Mladič moramo vezati tako, da stoje ravno navzgor, ker se boljše razvijajo, zemlja se bolj obošolči in se njen delo ne ovira. Ako so mladič pravočasno povezane, je razvoj zalistnikov slabši, kakor pa pri nepovezanih; tudi toča pri stoečih mladičih manj škoduje. Vezan trs ocveti tudi bolje, posebno, če v cvetju dežuje, ker se listje in nastavki pri nevezanem trsu oblatijo in obsenčijo zemljo, vsled česar se zrak ohladi in se trs nepopolno oplodi. Če je količaj mogoče, se veže trs pred cvetjem, posebno če bujno raste ali če leži vinograd v bolj ravnih legah; veže se na treh ali štirih mestih, kakor zahteva dolgost mladiča. Paziti se mora, da se privežejo mladiči rahlo na kol ali žico; listja in nastavkov pa ne smemo vezati med mladiči, ker bi to oviralo asimilacijo zamotenega listja in oplojenje kabernikov. Lahko povežemo tudi med cvetjem, če sta trs in zemlja suha.

Za vez se vzame navadna ržena slama, rafija, lipovo liče in preja iz jute.

Prikrajševanje panog na 1—2 lista — tudi tistih, ki so po prikrajšanju zopet vzrastli — se vrši v času vezi. Ni dobro panoge (zalistnike) popolnoma odtrgati, ker bi nastale rane, kakor je tudi škodljivo, če bi panog ne prikrajšali, ker se razvijejo in žive samo na račun mladič in grozja, dajejo preveliko senco, vrhutega pa jih napada peronospora. Če pa panoge prikrajšamo na 1—2 lista, ojačimo razvoj mladič.

Na odlagi svojih izkušenj dostavljam tu tabelarični izkaz o porabi posameznega vezilnega materiala, ter uporabljenih delavnih moči:

na 1 ha

Stevilo delavk in poraba materijala
v kilogramih

Dan vezanja	slama	rafija	preja (juta)	
	dni kg	dni kg	dni kg	
1.-6. prvo	8 50.50	9.50	8.50	8 8.50
28.-6. drugo	17.50 55.50	22	12.50	21 9.50
6.-8. tretje	18.50 39	17.50	3	18 4
Skupaj . . .	44 145	49	24	47 22

Opomba. Prvo vezanje: malo zalistkov. — Drugo in tretje vezanje: prikrajševanje zalistnikov z vršičjem vred.

«Vinski kupci iz Češke bodo prišli v velikem številu in pokupili naša vina», tako sta govorila lansko jesen na vseh shodih poslanca Samostojne Mermolja in Drofenik. «Kmetijski list» je teden za tednom hvalil Pucelja, kako ugodno pogodbo je sklenil s Čehi. A vse skupaj je bila gola farbarija. Tako neresnične trgovinske pogodbe so se lansko leto sklepale z Avstrijo in Češko, ko je bil na vlasti Pucelj, da je pot slovenskemu vnu v ti deželi popolnoma zaprta ali onemogočena. To, kar so samostojni in liberalci v vlasti zakrivili, se sedaj ne bo dalo kmalu popraviti. Vinogradnikil Še hujši bič si zaslužio Pucelj, Mermolja, Dobnik, Drofenik in Kukovec, kakor so ga dobili po svojih grbah dne 18. marca.

Radi kaznovanja vinogradnikov, ki v jesen niso prijavili svojega vinskega pridelka, je poslanec Žebot posredoval pri fin. ravnateljstvu v Mariboru in delegacijski v Ljubljani. Zahteval je, naj se kazni opustijo, ali vsaj omilijo.

Zmešjava pri predpisu dohodnine. Dobivamo brez števila pritožb, kako strašno površno in krivično so davčne oblasti letos predpisovali dohodnino. Ljudje se prijemajo za glavo, ko vidijo številke. Mali posestniki in obrtniki veliko, a mnogi veliki bogataši malo. Predpisovalo se je kar tje v en dan. Posebno mnogo takih pritožb prihaja iz področja mariborske davčne oblasti.

Pribijemo: Davčna oblast se ne drži podatkov, ki jih je naznani dakovplačevalec sam, tudi ne podatkov občurada, ampak samo to je oblasti sveto pismo, kar počela hudobni ovaduški špicelj! Slučaj: Posestnik je pridelal 11 polovnjakov kislega vina. Davčna oblast pa pravi, da ima poročilo, da je pridelal 21 polovnjakov rizlinga! Povdarjamo, da niti 90 odstot. prizadetih ne ume sestaviti priziva. Vsi bi bodo trpeli ogromno kričico. Mnogi iz med njih bodo gospodarsko uporaščeni. Zahajamo v imenu prizadetih, da se krivice popravijo. Vsakemu se mora dati prilika za priziv. Prizivna doba se mora podaljšati. Svetujemo, da naj vsak, komur je preveč predpisano, takoj sestavi priziv in ga vsaj do 31. maja pošlje davčni oblasti. Gg. župani, zaupniki, duhovniki, ljudom učitelji in vsi razumniki, pomagajte ljudem, ki si sami ne znajo.

Preskušna raznega orodja in kmetijskih strojev z vajami njih vporabe na drž. kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni žel. se vrši v nedeljo, dne 3. junija t. l. od 9. ure naprej. Čim težje je kmetu za pomočne delavne moči, toliko bolj raste pomen pripomočkov, ki povišajo uspešnost dela. Gre posebno za boljše in lažje obdelovanje zemlje, oskrbo, pripravo semena itd. Vsled občutne potrebe res raste med kmeti zanimanje za boljše stroje, vendar nikdo ne kupi rad mačka v žaklju. Gotovo je torej dobrodošla prilika, spoznati raznega orodja in stroje pri delu v kmetijskem obratu samemu, posebno če se spojijo te preskušje z nepristranskim strokovnjakaškim podukom. Iz teh razlogov se priredi ta tečaj. Preskušali se bodo posebno plugi, brane, okopovalniki, stroje za setev, za košnjo, trjerji, vevniki itd. različnih tvrdkih, ki hočejo dati zato svoje izdelke na razpolago. Nekatere so to že obljužile. Udeležiti se zamorejo kmetovalci, ki se za stvar zanimajo in se prijavijo pravčasno z dopisnico pri ravnateljstvu gori imenovanega zavoda. Ako bode dotični dan slabo vreme, se bodo preložile vaje na sledenčo nedeljo.

Gledje dopisa v štev. 20 »Slov. Gospodarja« o zaprtju izvoza plemene živine sprejmite nekaj podatkov od živinorejcev šmarskega okraja. Živinorejec iz Slov. gor., ki je pisal dotični članek o izvozu živine, je gotova kak bogat kmet, ki redi tako dolgo vole, da niso več za vpremo. On bi sicer rad, da bi bil prepovedan izvoz za plemenino živino, da bi mu mali kmet zredil mlade vole, in bi tisti, ki bi težko pitane vole prodal za visoko ceno v izvoz, kupil mlade vole po nizki ceni od malega kmeta. Mali kmet ne more držati vola 6 do 7 let, ampak gleda, da ga proda po dveh do treh letih in krije s tem priredkom svoje izdatke. Ako bi se prepovedal izvoz plemene živine, izročen bi bil mali kmet na milost in nemilost veleškega kmeta, ki bi lahko diktiral cene mladi živini na škodo malega kmeta. Težkega vola bi lahko draga prodala za izvoz in kupil bi za slepo ceno od malega kmeta mlade vole, ki nimajo dovoljenega izvoza. Ako bode prost izvoz za vsako živino, potem bode vsak živinorejec gledal, da si bo izredil lepo živino, ker, čim lepša bo živina, tem preje, tem lažje in dražje jo bode prodal, in to bo najbolj priganjalo živinorejca k vzreji mlade živine in vsak bo gledal, da bode imel kolikor največ mogoče mlade živine v hlevu. Kadarka vlad prepove izvoz živine, takrat se godi verižnikom najboljše, ker le izvozničarji smejo takrat izvažati živino. Izmed sto živinorejcev gotovo nista dva, ki bi bila za prepoved izvoza plemene živine. Naši poslanci naj gledajo na to, da bo mogel shajati tudi mali kmet, ne pa samo veleški kmet.

Novi sejmi. Ministrstvo trgovine in industrije, oddelki v Ljubljani je podelilo občini Bogojina v Prekmurju poleg dosedanjih 2 sejmov, 15. maja in 4. septembra še pravico do nadaljnih treh letnih kramarskih in živinskih sejmov za konje, govedo in drobnico, dne 15. februarja, 20. marca in 15. novembra.

Sejmi pri Sv. Trojici v Slov. gor. Pri Sv. Trojici v Slov. gor. se bodo vršili letni živinski sejmi po sledenčem redu: 1. na dan po sv. Jožefu, 2. na dan po binkoštni kvaterni nedelji, 3. na dan sv. Avguština 28. avgusta in 4. na dan po jesenski kvaterni nedelji. Prvi veliki živinski sejem se v tem mesecu vrši v pondeljek po trojčki ali kvaterni nedelji, to je dne 28. maja, na starem sejnsk

odsot. Prodajne cene tega umetnega gnojila pri nas bodo pa v glavnem odvisne od vrednosti dinarja na sproti funtu šterlingu, v katerem novec izključno prodajo proizvajalci čilskega solitra izvozničarjem v Čile to blago. Vsi proizvajalec solitra v Čile so združeni in noben izmed njih ne sme prodati solitra po kaki drugi ceni, kakor je odmerjena od strani udruženja. Udrženje je določilo prodajne cene za 100 kg čilskega solitra za čas od 1. julija t. l. do 30. junija 1924 kot sledi: (za lažje umevanje teh cen vzamemo funt šterling enako vreden 440 din) za mesec julij 1923 19 šilinga in 3 pensa je 423.50 din., v prvi polovici avgusta 19 šilinga in 5 pensa je 427.15 din., v drugi polovici avgusta 19 šilinga 7 pensa je 430.80 din., v prvi polovici septembra 19 šilinga 9 pensa je 433.50 din., v drugi polovici septembra 19 šilinga 11 pensa je 438.15 din., v prvi polovici oktobra 20 šilinga in 1 pensa je 441.85 din., v drugi polovici oktobra 20 šilinga in 3 pensa je 445.50 din., v prvi polovici novembra 20 šilinga in 5 pensa je 449.20 din., v drugi polovici novembra 20 šilinga 7 pensa je 452.85 din., v prvi polovici decembra 20 šilinga in 9 pensa je 456.55 din., v drugi polovici decembra 20 šilinga in 11 pensa je 460.20 din., od 1. januarja do 15. junija 1924 21 šilinga je 462 din., za drugo polovico junija 1924 19 šilinga in 3 pensa je 423.50 din.

Zitni trg. V trgovini z žitom ni nobenih posebnih sprememb. Cene so skoro iste, kakor v preteklem tednu in da ni živahnjšega povpraševanja za žito iz inozemstva, bi cene gotovo padle. Precej ugodno vpliva na trgovino poboljšanje prometa na železnicah. Vagoni se dosti lažje dobijo, ni potreben vec lastno »šmiranje« in podkupovanje, kakor v prejšnjem času, vendar pa bo še treba dosti časa in dobre volje, da bo promet ugodil vsem zahtevam, ki jih stavlja trgovina zlasti pri izvozu v inozemstvo. Za izvoz se je kupovala največ koruza. Prišli so italijanski in švicarski trgovci, ki so kupovali samo prvo vrstno suho blago. Kupovali so tudi činkvantin, pa v manjši meri. Domači trgovci so kupovali koruzo največ za pasivne kraje, zlasti za Bosno in Hercegovino, kjer vlada precejšnja lakota. Za prevoz zita v Bosno pa je velika ovira slabo urejen promet na bosanskih železnicah, kar se zlasti pozna pri prelaganju na ozkotirno železnicu v Bosanskem Brodu, kjer mora blago čakati po več tednov, da pride na vrsto. Zadnji čas bi bil, da se tovorni kolodvor v Bosanskem Brodu razširi, da bi se promet z Bosno uredil. — Zanimanje za pšenico je bilo precejšnje. Cene so se držale čvrsto na višini 445—450 dinarjev. Pšenico so kupovali največ domači mlini, ki izvajajo moko. — Rž je nekoliko padla ter se je dobila po 365—375 din. — Koruza je neznatno v ceni poskočila ter se je prodajala v Vojvodini po 255—265 din., v Sremu pa po 260—270 din. — Oves sploh ni nikje kupoval razven vojaških oblasti. Cene so bile 290—295 din. — Moko so kupovali samo domači trgovci in to največ bele vrste. Cene za nularico so skupaj z vrečami 680—705 din. postavljena na vagon.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 93.75 do 94.25 dinarjev, francoski frank stane 6.32 do 6.37 din., za 100 avstrijskih kron je plačati 13.42 do 13.55 para, za 100 čehoslovaških kron 286 do 287.50 din., za 100 nemških mark 18 do 19 para in za 100 laških lir 462.75 do 464.75 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 5.80 c (1 c je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja poskočila za 2 točki in pol.

Dopisi.

Rače pri Mariboru. Sokoliči-orjunčki iz Sv. Marjete grozijo, da bodo povabili mariborsko Orjuno v naše Rače. Mi Račanci jim povemo na vse glas: Le pridite! Mi fantje in možje iz Rač in okoliških vasi smo pripravljeni. Smo z drugimi obračunali, bomo še z vami! A ta obračun bo tak, da se vam bo zavrtelo in zvezde boste videli. V orjunskega »Taboru« napadate naše može, posebno gospoda Sernka. Za ta napad dobite orjunčki pošteno plačilo.

Sv. Pavel pri Preboldu. Na notico »Lep vzgled kat.

NAZNANILLO.

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem prišel od vojakov domov Žalec in prevzamem vsa v kleparsko stroko spadajoča dela, ter garantiram za točno solidno, vestno ja najcenejšo postrežbo.

— 4 529

IVAN SADNIK, klepar.

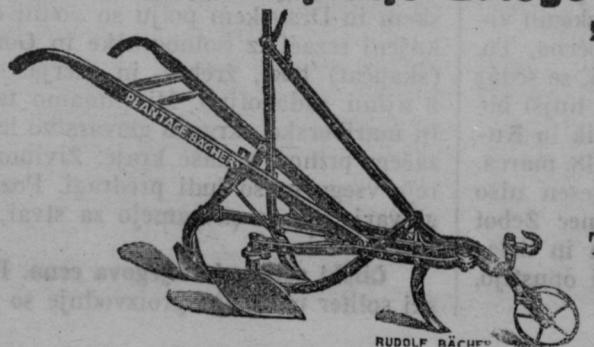
Ferdinand Smola, generalno zastopstvo tovarn

MELICHAR - UMRATH - BÄCHER

(Sv. Jurij ob juž. žel.)

ima stalno največjo zalogo

najrazličnejših
okopalnikov,
esipalnikov,
plugov,
bran,
plantaž
In
sejalnih strojev

Znižane
cene!

Prvovrstno
blago!

Tudi vsi drugi
poljed. stroji
so v zalogi.

27. 4-1

28

Inserirajte!

J. PFEIFER ml.
tovarna kmetij. strojev, livarna železa

Hoče pri Mariboru.

Izdeluje: mlatilnice za roko, vitelj in motorno moč, vitelje za 1 in 2 konja, vejalnice, slamočnice, sadne mline, brane za travnike, reporeznice itd. Železno opremo za žage, venciancerce vseh vrst, cirkularne žage, transmisije, vse litnine iz železa in kovine.

Popravila vseh strojev in motorjev. Postrežba

točna, zmerne cene.

Hoče, noče, moraš, uvideti, da so »Pekatete« cenejše od drugih testenin, ker se zelo nakuhajo in se jih manj potrebuje.

Kadar se mudite v Mariboru, ne pozabite obiskati tvrdke Franca Mastek na Glavnem trgu, kajti ta tvrdka audi vsem največjo izbiro vseh vrst manufakte po najnižjih cenah in najboljše kakovosti. K nakupu se vedeta prav nikogar ne sili, zato je prav vsakemu na prostu dano, si ogledati to veliko zalogo ter se prepričati o res nizkih cenah in najboljši kakovosti blaga. Izbiro je vedno posebno velika v vseh vrst suknu in točkevskega in angleškega izvora. Toliko cenj. občinstvu v ravnanje.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Šmartnem ob Dreti, r. z. z n. z. se bo vršil dne 27. maja ob 3. uri popoldne v njenih poslovnih prostorih. — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobrenje rač. zaključka za leto 1922. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dravogradu, r. z. z n. z., ki se vrši dne 1. junija 1923 ob 2. uri popoldne v posojilniških prostorih ob 2. uri popoldne v Dravogradu št. 2. Spored: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva o poslovanju leta 1922. 3. Sklep o poročilu in potrditev računskega zaključka. 4. Čitanje revizijskega poročila in sklep o njem. 5. Sprememba pravil. 6. Slučajnosti. K obični udeležbi vabi odbor. — Opomba: Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se sklicuje nov občni zbor na isti kraj in z istim sporedom, ob isti uri, na dan 21. junija 1923.

Lepa hiša s 4 stanovanji, vrt, njive in sviljski hlev se v Studencih, Kraja Petra 26, po ceni proda. — Stanovanje na razpolago. 533

Opekarskega mojstra

z dnema delavcem sprejme Vinivo Skamlič, Šesterke, poča Ptajska gora. 1-3 57

Posestvo okoli 11 oralov in 2 oralov gozdova v Peklu pri Mariboru ob džavni cesti blizu Dejwischekove opekarne se zaradi družinskih razmer ugodno proda. Vprašati iz prijaznosti pri tirdki Blum, počivaču streh. Maribor, Aškerčeva ul. 2. 1-2 540

Safarja ki razume sadje in vinorejo in ima več delovnih moči, išče A. Uisar, Ptaj. 545

Tajnika se sprejme, pri občini Razvanje pri Mariboru. 5.6

Novo kolo se proda v Građiški 32, Pešnica. 548

Mizaškega učenca rdečega, močnega, iz poštene išče, ki ima veselje do te obriti sprejme takoj: Jakob Fučko, mizerter, izdelov. in popravl. pojedelskih strojev. Budina pri Ptaju. 541

Galica žveplo katran (Teer) karbolinej gumi za cepljenje se dobijo po najnižji ceni pri F. C. SCHWAB PTUJ Slovenski trg

vrče za mleko kupi mleka KOS, Maribor, Jenkova ulica 6. 535

Priznano najboljše peklenške kose (Höldensense)

priporoča založnik in samoprodaja te snamke za Jugoslavijo tirdka F. S. Škrabar, Višnja gora. Preprodajalcem ugodne cene! 1-15 513

Novozidana hiša za dve dražini z vrom in njivo blizu Maribora se takoj po ceni proda. Podlipnik, Tezno 37. 551

Starejšega hlapca z dobrimi soričevali in pridno dekle se sprejme takoj. Naslov v upravi lista. 553

E KART IVAN čevljari. Rabljene transportne

vrče za mleko

kupi mleka KOS, Maribor,

Jenkova ulica 6. 535

Priznano najboljše

peklenške kose

(Höldensense)

priporoča založnik in samoprodaja te snamke za Jugoslavijo

tirdka F. S. Škrabar, Višnja gora. Preprodajalcem ugodne cene! 1-15 513

Novozidana hiša

za dve dražini z vrom in njivo

blizu Maribora se takoj po ceni proda. Podlipnik, Tezno 37. 551

Hoče pri Mariboru.

Izdeluje: mlatilnice za roko, vitelj in motor-

no moč, vitelje za 1 in 2 konja, vejalnice, sla-

moreznice, sadne mline, brane za travnike,

reporeznice itd. Železno opremo za žage, ve-

nciancerce vseh vrst, cirkularne žage, trans-

misije, vse litnine iz železa in kovine.

Popravila vseh strojev in motorjev. Postrežba

točna, zmerne cene.

547

KUPUJE
se vedno le najboljše in najceneje za domačo potrebo vsakovrstno manufakturno, kakor tudi tekstilno blago pri stari in zelo znani tvrdki
KAROL WÖRSCHÉ
Maribor, Gosposka ulica št. 10.
!!! Perje za postelje !!!

SPODNJEŠTAJERSKA
LJUDSKA POSOJILNICA

V MARIBORU, STOLNA ULICA štev. 6, reg. z. z n. zar.

obrestuje od 1. novembra 1922 naprej navadne vloge po

5%

Vloge na trimesečno odpoved po $5\frac{1}{2}\%$. Stalnejše in večje vloge pa od 6 do $6\frac{1}{2}\%$.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

PRIPOROČA SLEDEČE MOLITVENIKE:

a) Za otroke

Kvišku srca po Din. 27, 36, 39 in 40.
Rajski glasovi po Din. 38, 50 in 52.
Prijatelj otroški po Din. 6.50 in 7.50.
Ključek nebeški po Din. 20, 30.
Angeli varnih po Din. 11.

b) Za odrasle

Bogomila po Din. 15, 22, 25.
Pobožni kristjan po Din. 12.
Češčena Marija po Din. 14, 48, 60.
Marija varhinja po Din. 10, 36.
Sv. Alojzij po Din. 15, 34.
Nebesa, naš dom po Din. 42.
Skrb za dušo po Din. 15, 22, 30.
Sv. ura (velike črke) Din. 12, 15, 30.
Mali duhovni zaklad (velike črke) D 12.
Marija Kraljica po Din. 42.
Venec pobožnih molitev po Din. 40.

Venec pobožnih pesmi Din. 15.
Sv. Pismo, Evangelji in Dejanja apostolov po Din. 10.
Kvišku srca Pesmarica (zl. obr.) D. 15.
Premišljevanja za celo leto I. in II. del.
Din. 32.
Družba vednega češčenja. 2 molitveni ur.
Din. 3.
Krakto navodilo za pobožnost M. B.
Kraljice src Din. 5.
Vir življenja Din. 18.
Duša popolna Din. 20.
Duša spokorna Din. 20.
Bog med nami Din. 12.
Večno življenje (rdeča obr.) Din. 24,
(zlate obr.) Din. 33.
Slava Gospodu Din. 18.
Nebeška hrana I. in II. del Din. 15.
Priprava na smrt Din. 16.

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU
pri „BELEM VOLU“

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje počeniši s 1. januarjem 1923 po:

5% brez odpovedi,

5 $\frac{1}{2}\%$ proti enomesecni odpovedi,

6% proti trimesečni odpovedi,

Večje in stalnejše vloge po $6\frac{1}{2}\%$ oziroma po dogoveru

od dneva vloge do dneva dviga. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

KMETJE !

Tkalnica platna v Varaždinu

izdeluje iz

kmetske preje dobro domače platno

in obrisače z ali brez rudečih krajsnikov. Pavelo in delo oskrbi tovarna. Prejo prezema za tovarno

gospod IVAN ZDOLŠEK, Maribor,
Tattenbachova ulica 20 (blizu Narednega doma) in

gospod IVAN PETROVIČ, Ptuj,
vsak petek dopoldan.

Tudi Vi se boste prepričali, da je v Vašo korist, ako si ogledate najprvo

velikansko manufakturno zalogo

tvrdke

Alojz DROFENIK

„pri Solncu“

CELJE, GLAVNI TRG 9

predno kupite oblačilo.

Stalno velika zaloga vsakovrstnega inozemskega oblačilnega blaga.

Za obilen obisk se priporoča Alojz Drofenik.

**P
O
Z
O
R**

**V
A
Ž
N
O**

KAMENIT

TOVARNA UMETNEGA ŠKRILJA IN ELEKTRARNA, DRUŽBA Z.O.Z

LAŠKO

Slovenija

Zadružna gospodarska banka
Podružnica v Mariboru.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.
Izplača vsako vlogo na zahtevo takoj v gotovini.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razredne loterije.